

EXCERPTA QUÆDAM
E Libro Theologi Eximii,
THOMÆ JACKSONI,

Tr. Margite ;

CUI TITULUS,

A

TREATISE
OF THE
DIVINE ESSENCE
AND
ATTRIBUTES.

Quæ Sententiam Sanam, ac CATHOLICAM
Hæresi VORSTIANÆ Oppositam Eluci-
dant, & Confirmant.

Τὸ ἐκείνην Καθολικὴν αὐτῆς (Θεο)λογίαν ἡ ΑΓΙΟΙΤΑ
GREG. NAZIANZ. Orat. 38.

DEUS Verus, Quo non est grandior ulla
Materies, Qui SINE CAUSÆ Qui Præsides Omni
Naturæ, Qui Cuncta simul Conditor, & Imperator.
PRUDENTIUS Comes Symm. L. 1.

LONDINI,
Impensis Authoris, CIO DCLXXII.

— ΠΟΛΕΜΟΣ Δ' ἈΝΔΡΕΣΣΙ ΜΕΛΗΣΕΙ

ΠΑΨΙΝ, ἙΜΟΙ ΔΕ ΜΑΛΙΣΤΑ—

Viris admodum Reverendis,
Sacrosanctæ Theologiæ Professori-
bus REGIIS in Utrâque Academiâ
Oxon. & Cantabrig.

EDMUNDUS ELYSIUS,

Ecclesiæ Anglicanæ Filius Obsequen-
tissimus S. P. D.

 *A*gna res agitur, Viri
Clarissimi, & Vestra
sanè magis, quàm Mea;
nam Vobis potiùs,
quàm Mibi incumbit Veritatis
CATHOLICÆ Defensio Scho-
lastica. Sextus jam decurrit An-
A 3 nus,

nus, ex quo in lucem prodiit
Tractatus cui Titulus Tenta-
mina Physico-Theologica De
DEO: Sive Theologia Scho-
lastica Ad Normam Novæ, &
Reformatæ Philosophiæ Con-
cinnata. In isto Tractatu plu-
rima occurrunt Fastuoso Titulo
maximè Congrua, Nova scili-
cet, & in Scholis Theologicis
Inaudita. Sic Spernit Iste, No-
væ Theologiæ Artifex, Sanam,
ac CATHOLICAM Tremen-
de DEI OPT. MAX. IN-
FINITATIS Notionem.
Vosne, inquit, quid sit Infini-
tum intelligitis? quàm facili
negotio

negotio innumera problemata
de Infinito quovis proferre li-
ceret, quæ, in quamcunque par-
tem versemini, variis vobis impli-
carent Contradictionum plexi-
bus? sed inpræsentiarum mo-
dò evolvite Quomodo Deus si
Infinitus sit entitatem cum
quoquam alio participare po-
tuit; [*Vab! Participare!*]
nempe perfectio Infinita omnem
aliam, qualiscumque tandem
illa sit, excludat necesse est,
quippe aliàs reperiretur per-
fectio extra Infinitam perfectio-
nem; si igitur, &c. Cum æ-
ternum, immensum, summè

potentem, summe scientem prædicatis, solummodo verba ab aliis accepta datis, de rebus non quas intelligitis, sed quas non intelligitis garrientes. *L.1.C.5.* Cum Dei Essentiam (inquit *L.2.C.5.*) esse omni modo Simplicem contenditur, velim ut uberius demonstretur omnimodam Simpliciter perfectiorem absolutam censendam esse, &c. Ita pariter cum contenditur Deum Ubique per Immensitatem adesse, in primis astruendum est Interminatam Essentiæ diffusionem plus Perfectionis inferre, quàm Terminatam:

natam: Quasi verò non Omni-
bus CHRISTIANIS Hoc li-
quidò constaret, Interminatam Ef-
fusiæ diffusionem plus Perfectio-
nis inferre, quam Terminatam:
Præcox Istius Ingenium Epistolis
hisce Annexis Breviter per-
strinxi. Longis Ambagibus u-
tuntur Sophistæ, ut Vi Verbo-
rum Attrahant Assensum, cum
nequeant Ratione Instruere In-
tellectum. Nôrunt etiam quàm
Congrua sint Populo (nempe
UNIUS PULCHRI INFI-
NITI Ignaro ἈΚΟΣΜΑΤΕ
ΠΟΛΛΑΤΕ. Placet Mibi
Res Arduas, & Explicatū
Dis-

*Difficiles Succincto admodum
Sermone Ostendere, ut nullum
Legentis Memorix negotium fa-
cessant Verba, quibus substrata
Materia Intellectui tantum fa-
cessit. Ingeniosissimum, Do-
ctissimum, Sanctissimumque Vi-
rum, CYPRIANUM
Ducem sequor: Legentibus
(inquit) Brevitas hujusmodi
plurimum prodest, dum non
Intellectum legentis, & Sensum
liber longior spargit, sed sub-
tiliore compendio, id quod
legitur, tenax Memoria cu-
stodit*

*Hec tantum Vos Oratos ve-
lim,*

lim, ut Precibus Vestris DE-
UM Mibi Propitium reddere
CHARITATIS Spiritu
Afflati studeatis. Adversarium
Nullum Metuo: Patronum Nul-
lum Invoco, nisi OPTIMUM
MAXIMUM. Adeo Mibi
constat Vere CATHOLICAM
esse hanc Sententiam (nec Argu-
tulam Metaphysicorum Noti-
unculam, sed summi Momenti
Veritatem) DEUM ESSE
UNUM SIMPLICI-
TER INFINITUM,
Ut in Ejus Defensionem non
solum minimè Pigeat aliquan-
tulum Atramenti effundere,
sed

*sed & omnem Sanguinem ef-
fundendum exhibere, Vitam ip-
sam projicere, me plurimum Ju-
varet. Opto Vos, Colendissimi
Viri, semper benè Valere.*

Quæstione

Questione istâ Formaliter Propositâ *Ar*
inter Nihil, & Aliquid detur Medium,
 Pauci admodum in Scholis Responden-
 tes partem Affirmativam eligerent,
 quod si quispiam, sic facile occurreret Oppo-
 sitio: Unumquodque Medium inter Duo vel
 Utrumque Extremorum Participat (ut Tepidum
 nec Calidum est, nec Frigidum, sed utriusque
 Mistura) vel *Medium est Abnegationis*, nempe cui
 Neutrum competit. Sic Lapis, quanquam non
 est Cæcus, tamen Videre nequit, ideoque *Me-*
dium est Abnegationis inter *Visum, & Cæcitatem.*
 Quod Non est, utpote Nihil, Nullam omnino
 potest Essentiam Alicui communicare; Ergo
 impossibile est ut sit *Medium Participationis* inter
Nihil, & Aliquid. Quodcunque proponimus Vo-
 cabulum, si nullum Entitatis sibi respondentis
 gradum, seu portionem habeat, rectè dicitur,
 Hoc planè Nihil est. At hujusmodi Rationes,
 quarquam in Disputationibus nostris de Prædi-
 camentalibus, & Numerabilibus Essentiis firmæ
 sunt, ac stabiles; ESSENTIA tamen INFI-
 NITA recusat intra hos Terminos venire. Estne
 HIC igitur *Medium* quid inter *Aliquid & Nihil* &
 Excellentia potius Transcendens, adeo ut ne-
 queat comprehendi sub *Alicujus*, vel *Ullius* Vo-
 cabulo; nam hoc esset *Illam* facere partem *Enti-*

tatis Numerabilem. Contra autem, id ipsum aperte
 Testaremur, quod Dixit Insipiens in Corde suo,
 si judicaremus *Illum* sub Altero Extremo com-
 prehendi. Equipollent hæc Dicta, æquè falsa,
 & pariter *Blasphemia*, Non est DEUS, & DEUS
 est Nihil. *Falsitati* eorum plenè contradicentes,
Blasphemia directè opposcentes Dicemus, & Co-
 gitabimus DEUS est UNUM, sed tamen non
Unum Aliquid. Atque etiam si *Illum* Afferimus
 OMNE esse, hoc ipsum Intelligi volumus; *Ille*
ipse Plus est, quàm OMNIA, live Res omnes.
 Latinum illud, *Ens*, quod Universaliter sump-
 tum Anglicano t̃p̃ Every Thing, live Any
 Thing directè responder, *faciem Concreti habet.*
 Et cujusque *Concreti* Denominatio sumitur ab
 illâ *Naturâ*, cujus est Particeps; quæ tamen
Natura, eo quòd *Simplex* sit, *Pura*, & *Perfecta*,
 idem Nomen, quod Aliis tribuit, ipsa respuit.
 Nil rectè Denominatur *Calidum*, vel *Album*,
 nisi à Participatione *Caloris*, vel *Albedinis*;
 Calorem tamen *Calidum*, vel Albedinem *Alba*
 vocare loquendi forma est tam impropria, &
 incongrua, quàm Regiam Majestatem Curia
 alicujus *Judiciaria* Præsidis, vel cujuscunque
 Virorum Nobilium Titulo insignire, qui scili-
 cet à Supremâ Majestate dependet. *Calor* itaque
 illud est, à quo Res Denominantur, ut per ejus
 Participationem Sunt, *Calida*; Albedo, illud,
 à cujus Participatione Denominantur Res
Albe. Hujusmodi erit Sermo noster de DEO.
 si Verba Majestati Ejus optimè aptata proferre
 volumus, nempe *Illum* non esse *Unum Aliquid*,
 sed

sed potius UNUM, à Cujus Purissimâ, & Simplicissimâ Essentiâ Singula Dicantur id esse, quod Sunt. Esse Hominem *Unum* Aliquid, & *Aliud*, Terram; Dici quancunque Rem id esse, quod Est Participationem implicat *Ejus Essentia*, Cujus Nomen Proprium est SUM (*Ex. 3. 14.*) Cujus Essentia vel ipsa Quintessentia est, Plenitudo Incomprehensibilis, & Simpliciter Infinita *Ejus*, sine Quo nec Affirmare quicquam, nec Negare possumus de *Eo*, Quod *to Elyas* est, Fundamentum Unicum uniuscujusque eorum, quæ *Separatim*, seu *Distinctè* Nominari possunt, Vinculum Unicum eorum omnium, quæ *Confederari*, seu *Concatenari* possunt: Dicamus igitur non tantum *Illum* Esse UNUM, sed *Illum* SOLUM ESSE: Atque etiam uniuscujusque eorum, quibus hunc Titulum, *Est*, Impertire licet, Totalitatem, ac Perfectionem Eminenter in Illo contineri. Sunt Angeli, & Spiritus Immortales, sed non sunt ipsa Essentia, hoc est, Esse suum habent per Essentiæ *Ejus* Participationem, Qui SOLUS EST, Qui SOLUS Omnia Comprehendit.

De Maximo, quem Ille Creavit, Angelo, sive de Intelligentiâ Nobilissimâ, quam Philosophi Imaginati sunt, si nobis adesset, vel si ubi est cognoscere possemus; Dicere liceret, Hic Angelus, vel Illa Intelligentia; seu loqui de *Hoc*, vel *Illa*, ut de Parte inversi hujus Numerabili, quanquam Principali. Nam quanquam Illius Natura sit Nostrâ multo Perfectior; & Ille secundum Naturæ suæ Perfectionem

Sociis

Sociis Angelis multò Excellentior : Ejus tamen
 Perfectiones certis Finibus continentur, quæ
 benè conveniunt Demonstrativa illa, Hic, Illic,
 &c. Ille nec *Specificam* Naturæ Nostræ Per-
 fectionem, nec Sociorum *Numericam* intra Per-
 fectionis suæ Terminos includit. In Genere
 suo itaque Ille est Perfectissimus, non tamen est
 Ille ipsa Perfectio quam Habet in Seipso, sed
 Ejus Receptaculum ; Si verò Perfectionem so-
 lummodò in Seipso Habeat, cum Ipse non sit
 Perfectio, *Quid Habet, quod non Accepit ?* Qui-
 quid Habet, constat sanè, ut ab ipsâ sit Per-
 fectione *Participatum*, sive *Acceptum*. Atque Ejus
Acceptarum Perfectionum Una nec propriè est
Altera, nec est Aliqua earum, nec Omnes simul
 Idipsum, Quod Ipse est. *Potentia* Ejus non est
 idipsum, quod *Sapientia* ; *Sapientia* Ejus non est
Bonitas, nec *Bonitas*, *Vita*. Diabolus, atque
 Angeli Ejus *Vitam* habent, quanquam amise-
 runt *Bonitatem* suam ; & illorum *Facultas* Agen-
 di minor est *Ingenio*, quo Pellima *Machinantur*.
Optimus, Sapientissimus Spirituum illorum, qui in
 Statu suo permanebant, haud *Potis* est per meram
 suam *Potentiam* vel *Essentiam* dare iis, quæ non
 Sunt, vel Creaturis Inanimatis *Vitam* ; nec
 possit *Sapientia* Creaturis Viventibus *Sapien-*
tiam Inspirare ; nec Fons est *Bonitas* Ejus, unde
 Derivetur *Gratia* (seu *Nature Divina Participa-*
lio) in Animum Humanum. Quando autem
 sic loquimur, DEUS EST UNUM, vel DEUS
 SOLUS EST, In *Unitate* hâc Invisibili Multi-
 plicitatem Omnem includimus. Nec possumus
 paucioribus

paucioribus verbis de *Illo* plus eloqui, quàm
 hisce eloquutus est SENECA; *Est Totum Quod*
vides, & Totum Quod non vides: Quod Anglicè
 sic explicat Author Noster: *He is the Absolute*
Totality of All, and Every Part of Being, of
Perfection, which we see in things Visible, of
conceive in substances Invisible.

Hujusmodi Analogiâ, quâ dicimus Statuam,
 five Imaginem, quanquam *Veram ac Vivam* esse,
 Hominem non Verum, Dicere, & Cogitare
 debemus nullam Creaturam (quarum Excellen-
 tissima nil Aliud est nisi DEI *Imago*, Essentia
 Ejus omnino non Alia, quàm *Participata*) Verè
 ESSE. Maximum earum Decus est Veras esse
 VERÆ ESSENTIÆ Umbras. Aut etiam, ut
 Theologis usitatum est CHRISTUM Appellare
Verum Samuelem, Ipsum Davidem, Solomonem non
Figurativum, Unicum Sampsonem: non quia Il-
 lorum in Terris Degentium Historias nil aliud
 esse nisi *Ficta* Boni Exempli gratiâ *Legenda* ex-
 illimant, (seu tales Viros nunquam reverâ Fu-
 isse) sed quia *Protypi* existerant *Unius* semetipsis
 multò Excellentioris, in Quo erat Id ipsum
 Verè, & Plenè Exhibitum, Quod in Illis so-
 lummodò Præfiguratum erat. Sic Dicimus
 DEUS *Solus Est*, quia *In Illo* est Ejus *Essentiæ*
 Totalitas, & Plenitudo, cujus Representatio
 est in Creaturis suis. Hæc omnia includuntur
 in singulis illis Sacræ Scripturæ locis, ubi *Ille*
 sic Loquitur de Seipso: *Ego sum Jehovah, &*
nullus est præter me Servator.

“ Hic Author Noster, Vir omni Literarum

B

“ genere

“ genere Ornatissimus Egregia quædam profert
 “ de Placitis Stoicorum, & *Plotini*, ipsius de-
 “ nique Clarissimi *Platonis*, quæ tamen hanc ob
 “ causam omittenda esse censui, ne forsân Ar-
 “ gutulus Sophista ansam inde arripiat ad In-
 “ utilem Disputationem Provocandi. *Parme-*
 “ *nidis* tamen, & *Aristotelis* Dissentionem ab
 “ Illo conscriptam præterire haud æquum esse
 “ videtur.

Parmenides (inquit) qui *Platonem* ipsum *An-*
tiquitate longè præcedit, minimè negavit (nisi
Simplicius Aristotelicus nobis imponit) Distincti-
 onem omnem, aut *Numericam*, aut *Specificam*,
 aut *Genericam* inter Partes Visibiles, vel Intel-
 ligibiles Universi hujus. Cujus Divisionis
 Membro quocunque concessio necessariò seque-
 rerur Multitudo, & Divisio. At Quotcunque,
 vel Quantæcunque erant Partes Multitudinis,
 secundum Ejus sententiam *Verè non Erant*, nempe
 Illius UNITATIS respectu, unde ipsæ dux-
 erunt Originem. Hæc *Græci* Philosophi Sa-
 gacissimi, OMNIA UNUM SUNT, (in quem
 incidens *Aristoteles*, dum *Novam* suam ingredi-
 tur *Philosophiam*, in primo limine titubavit)
 Axioma erat Verè Theologicum. Idipsum *Par-*
menides, quod *Plato*, sibi voluit (forsân & me-
 lius) quanquam Animi sui sententiam more
 Poetico explicavit, sic quidem magis obnoxiam
 Pravo (Audientis, vel Legentis) Conceptui,
 sed tamen si Ritè Concipiatur, Admirationi
 Excitandæ magis Aptatam. Verba ipsa haud
 invita exhibent hunc Sensem: Multitudo Vi-
 sibilium

fibiliurn nil aliud est nisi Multiplicata UNIVS
Invisibilis, & *Independentis* Umbra : *Sensibilia*,
 seu per *Imaginationem Numerabilia* nil sunt aliud
 nisi *Distinctæ Incomprehensibilis Ejus Essentiæ*
Repræsentationes, Qui Est UNUM; non ut
Unum est *Pars Multitudinis*, Verissimè tamen
 UNUM, quia Indivisibile, & omnino non Mul-
 tiplicabile, nempe; Cui Nihil Deest, Qui
 Perfectissimè *Id. Omne* Possidet, Quod per Mul-
 tiplicationem potest Accedere: Verissimè U-
 NUM, quia *Ille Solus Est*, atque Ejus Essentiæ
 Nihil Addi, Nihil Detrahi Potest, per Essen-
 tiarum Accessionem, vel Diminutionem Ali-
 arum. Vel, ut forsan Sensit *Parmenides*, Sic
 Ille EST, Ut si Omnia Numerabilia illam, quam
 habent, Essentiam perdiderint, sive in Nihilum
 redigerentur, in illo iterum recuperari possent
 illa Omnia, & Statui suo pristino, secundum
Jobi restitutionem, restitui, sine ullâ *Supremæ*
Ejus Essentiæ Diminutione. Nam Quicquid
 nunc Est, antea Fuit, vel Potest Existere
 præter *Illum*, Excellentiorern Essendi *Ratio-*
nen habet in *Æternâ*, & *Infinîtâ Ejus Es-*
sentiâ Servatam, quàm *Custodiæ suæ* Tutò com-
 mitti possit.

Felix *Aristoteles* fuisset, nec parva nobis e-
 molumenta accessissent, si suum *Magni Ingenii*
Talentum impendisset in Explicandum illum
Sapientiæ Thesaurum Infinitum, unde illud Ac-
 ceperat; seu Dies suos potiùs consumpsisset in
 UNIVS Contemplatione, à Quo Omnia quæ
 Stylo suo adornavit, duxerunt Originem, quàm

in Distinctis Earum Naturis, & Perfectionibus Enarrandis, Relationibus interim, seu Dependentiis Essentialibus, quas ab *Illo* (U N O) Acceperant, minimè Notatis; nisi Vir ille planè Admirabilis in eorum numero fuisset, qui (ut loquitur Apostolus) *Inanes facti sunt in Cogitationibus suis*, clarissimè perspexisset Definitionem, seu Descriptionem suam talis *Infini- tatis*, qualem Ille Imaginatus est in Divisibilitate Magnitudinis, vel in Temporis Successione, nil aliud fuisse, quàm (ut *Plato* loquitur de ipso Tempore) Mobilem Veræ, ac Solidæ INFINITATIS Imaginem, Cujus Definitionem, ab Aliis quidem rectè Assignatam, fastuosè Hic respuit; vel talem habuit Eiusdem Imaginem in Cerebro suo fluitantem, qualem in Fluvio rapidissimo à Sole, vel Syderibus impressam cernimus. Definitio Perfecta est Toti Definiti Naturæ, seu ipsi Definito Absolutè Considerato non minùs Aptata, quàm Cortex Arbori, vel aliæ Superficies Visibiles iis, quæ Ambiunt, Corporibus: Haud satis est Proprietates Ejus quasdam, seu Ramos Particulares exprimere, multo minùs Relationes, seu Considerationes. Quæstione igitur Absolutè propositâ; *Quid est Infinitum?* Responsio Definitiva, & Satisfactoria talis esse debet, quæ apta nata est explicare non Naturam *Infiniti* solummodò in Successione, vel in Divisione, non hoc, vel illo Respectu, vel secundum Abstractionem quandam, seu Considerationem Particularem; sed INFINITI SIMPLICITER, & Absolutè Considerati Naturam.

turam. Illud solummodo *Simpliciter*, & *Proprie* *Infinisum* est, Quod non secundum unum aliquem *Infinisum* Conceptum seu Modum *Infinisum* est, sed Quod *in* *tempore* ESSE *Infinisum* Est. De Hoc INFINITO *Antiqui* loquuti sunt, Dicentes *Infinisum* est *Extra* quod *Nihil* est. Nam ut *Infinisum* in Longitudine Longitudinem Omnem includit, & *Infinisum* in Solidis Magnis Dimensiones Omnes; sic *in* *tempore* ESSE INFINITUM *Essentiam* Omnem Possibilem includit; atque impossibile est Rem ullam Esse *Extra* ID IPSUM, in quo *Essentia* Omnis Possibilis continetur. Sic *Ethnici* illi *Antiqui* *Palpabant*, & *Querebant*, & quodammodo *Inveniebant* DOMINUM *illum*, sub Notione UNIUS, & INFINITI, in quo (ut loquitur *Apostolus*) *Vivimus*, & *Movemur*, & *Sumus*. (Act. 17. 28.) Hæc Verba Interpretationem istam facile capiunt, quæ necessario includitur in laudatâ illâ *Antiquorum* Definitione INFINITI *in* *tempore* ESSE. “ Impossibile est Rem ullam Viventem
 “ Vitam habere, Rem ullam Mobilem Moveri,
 “ Vitam ipsam, vel Motum aliquantulum Essentia gradum habere, nisi Solum in Illo,
 “ Qui Solus Est, nam ibidem v. 25. dicit idem
 “ *Apostolus*, *Ipsæ* *dat* *Omnibus* *Vitam*, & *Halitum*, & *Omnia*: nempe vel ipsa Primordia, Primos, & Ultimos talis, quam habent, Essentia Gradus. Itaque à Veritate longè aberrat *Aristoteles*, Dicens *Infinisum* est *Extra* quod semper *Aliquid* est. Constat tamen non Negasse *Aristotelem* Definitionem, seu Descriptionem

nem ab *Antiquis* Assignatam Veram esse, ac Perfectam Absolutè, seu *ἐν τῷ* ESSE INFINITI Definitionem. Quænam igitur Ipsi erat ab Illis Dissentiendi ratio? Aut quia non Agnovit ESSE UNUM SIMPLICITER, seu *ἐν τῷ* ESSE INFINITUM, ut *Antiqui* Crediderunt: aut quia suspicatus est Credidisse Illos Mundum hunc Visibilem, sive aliquam Magnitudinem Corpoream *Actu*, & Absolutè esse Infinitam, sic ut præfert laudata Definitio. Quod ad Alterum Infinitum spectat, Quicquid Senferunt *Antiqui Philosophi* Nos certè CHRISTIANI Dogmati Aristotelico Contrarium non Sentimus: nam Magnitudinem Corpoream esse *Actu* Infinitam pernegamus.

Psal. 94. 8, 9, 10.

Animadvertite, ô brutissimi in populo: & stultissimi, quando intelligentes eritis?

An plantator auris, an non audiat? aut formator oculi an non intueatur?

An castigator gentium, an non reprehendat? qui docet homines scientiam, an non agnosceret?

Ut Dicimus *Illum Solum Esse*, atque Omnia Numerabilia nil esse aliud, nisi Ejus Essentiæ Umbras; sic etiam asserere debemus *Auditum*, *Visum*, & *Rationem* in Illo Esse secundum *Idèa*, seu Perfectiones eorum, non secundum illas eorum Umbras, sive Effigies Imperfectas, quæ Animalibus Intellectivis, & Sensitivis communicata Distinguunt

Distinguunt illa à Creaturis Vegetativis, atque Inanimatis, quarum Perfectiones etiam *In illo Sunt.*

In Illo Esse Omnia, sive Perfectiones eorum nil aliud est nisi Possesse *Illum Solum* eadem producere sine ullo Semine, seu Materia Præexistenti. Omnia non solum Existencia, sed etiam Possibilia, in Sapientia Illius Sunt, ut in Cerebro Architecti Ædificium: Omnia etiam in Sapientiâ Illius, ut Robur, & Vis qua Movemus Membra nostra in Nervis nostris, seu Facultate Motivâ. Hanc ob rationem Omnium Perfectiones in Illo Esse Verè Dicuntur, quòd Quicquid Est, vel Fieri potest per *Exemplar*, seu Virtutem eorum, ille Solus sine Iplis Facere Potest. Posset Ille Pecora omnia Pascere sine Gramine, Morbum omnem sine Herbis, Metallis, vel aliâ quacunque Materiâ Medicinali Sanare, nempe Solo VERBO Suo, non Spiratione, nec ullâ Motione alia Pro-lato, nec ab Ipsâ Vitâ suâ, sive Essentiâ Distincto. Ille VITA Ipsa Est; nec Sustainetur Illius Vita [seu VITA, Quæ Ille Ipse Est] per aliquam Massam Corpoream, seu Naturam Præexistentem, nec Sensu, ut Nostra, Vestitur: *Sensus* enim, eò quòd esse nequit sine Organo Corporeo Notitiæ quoddam genus Imperfectum est. Dolorem Ille, ut Nos, *Sensitive* nequit, quippe qui tendit ad Perniciem, Imperfectionis Periodum: Dolorem tamen quemcunque Potest *Sensibile*, seu *Materiale* Objectum nobis infligere, *Ille Solus* Potest (sine

B 4

quo-

quocunque Alio) altiori gradu eundem infligere. Doloris etiam mensuram, quam *Sensu* Nos Percipimus, multò meliùs sine *Sensu* Ille Cognoscit. Quando autem in illo Esse Omnia Afferimus, secundum *Rationem* Excellentiorem, quàm in Seipsis Sunt, vel Esse Possunt: Absit ut Cogitemus Excellentiarum *In Essentiâ Ejus Multitudinem*; seu Diversitatem Variis Rerum Creaturæ Naturis Respondentem: Absit ut Imaginemur unam Excellentiam *Corporibus Elementaribus Respondentem*, alteram *Mixtis*, tertiam *Vegetativis*, quartam *Sensibus*, &c. Si Plato ille hoc sibi voluit, Totidem Esse Distinctas *Ideas* ab *Æterno* Existentes live in CAUSA PRIMA live Extra *Illum*, quot sunt Substantiæ *Specificè* Distinctæ, Animi Ejus sententiam nec Sequi, nec ullatenus Approbare debet quicunque se Christianum esse Proficitur. In Hisce Omnibus *Excellentia Divina*, ut Facies Una in Multis Speculis Variè Formatis, Variè Repræsentatur, Magis Verè in Se Una Existens, quàm ulla Essentia, seu Entitas Alia, quam Unam vocamus, quàm ullum Rerum *Compositarum* Vinculum Unitivum. Ex Rebus Creatis hæc magis, illæ minùs *Illum* Nobis pro *Modulo* Nostro Cognoscendum exhibent; Minima, Viliissima earum *Illis* aliquatenus Similis est; non Omnium Creaturarum Excellentissimæ, non omnium Cujusque Perfectionum *Illius* Naturam tam plenè Repræsentare est, quàm Simiæ Umbra Repræsentat Corpus Humanum.

Quod ad Quæstionem istam spectat, An Ille sit Una

Una *Perfectio*, vel Omnes *Perfectiones*? Quan-
 quam qui Dicit DEUS *Est Omnes Perfectiones*,
 Nullam excipit, includit tamen solummodò *Per-*
fectiones Numerabiles, & Participatas: Atque
 hoc Dicere, Ille Est solummodò *Una Perfectio*,
 implicat solummodò *Perfectionem* Limitatam,
 atque adeo *Perfectionem* Acceptam, non Inde-
 pendentem. Vel hoc concessio, Esse Medi-
 um quid inter Omnes, vel Aliquas *Per-*
fectiones, & Unam *Perfectionem*, quòd rectè qui-
 dem per *Omnem Perfectionem* Exprimi potest;
 Qui tamen sic esset loquutus DEUS Est *Per-*
fectionis Unitas Universalis, seu *Totalitas*, hanc
 maximè oportet accuratius Distinguere de *Uni-*
versalitate, & *Totalitate*, *Universali* ante rem De-
 finitionem exquisitiorem adhibere, quàm *Pla-*
tonici solent; ut sententiam suam vindicet à
 suspitione talis *Universalitatis*, seu *Totalitatis*,
 quæ ab Aggregatione Partium emergens Ultra
 Partes suas omnes non Extenditur. Nam quod-
 cunque Aliud *Universale* seu *Totum* Partes om-
 nes simul sumptas non Excedit; cum ESSEN-
 TIA DIVINA Essentias Omnes Particulares,
 seu *Perfectiones* Possibiles *Infinite* Excederet,
 licet Numero essent *Infinite*. HÆC Est igitur
 (si libet cuiquam sic dicere) Ea *Totalitas*, sive
Universalitas, quæ Augeri nequit, multo minùs
 Componi per Multiplicationem cujuscunque
 Alius *Perfectionis*, licet Assurgentis *In Infini-*
tum; nec Diminui, seu Exhaustiri potest per
 Multiplicitatem, seu Particularium [*Perfection-*
um] ab Eâ derivitarum Divisionem. At verò
 live

sive Infinitam *Ejus* Essentiam in Se considerare, sive, ut Omnia Possibilia Eminenter continet ; in utroque Respectu *Incomprehensibilitas* *Ejus* se plenius Intellectui Insinuat (Exprimi non potest) per Voces Indefinitas , quàm per Additionem Terminorum Definitivorum , *Singularitatis, Universalitatis, Totalitatis.*

Pluralitatem omnem , non solum *Idealium* Perfectionum Rerum Numerabilium, seu Creatarum Naturis Respondentium, sed etiam *Internarum* Perfectionum , quarum Ticuli distincti necessariò pariunt in nobis *Conceptuum* Pluralitatem ; Excludendam esse à Verâ, Orthodoxâ , *Intellectuali* Interminabilis Essentiz Apprehensione, hinc liquet, Quòd ILLE nec Principium habet, nec Finem, nec Causam Essendi, nec Dependenciam : *Imaginari* non possumus , vel saltem ab *Intellectu* Nostro corrigendæ sunt *Imaginationes*, si quid hujusmodi innuere videantur, *Potentiam* *Ejus*, quasi Caudicem, *Sapientiam, Bonitatem*, &c alia hujusmodi Attributa, quasi Ramos ab *Essentiâ* *Ejus*, tanquam à Radice, Assurgentes. Nam si *Essentia* *Ejus* Sit Absolutè Independens , Absolutè Est Interminabilis ; Itaque quid impedit, quo minus Sit *Vita, Potencia, Sapientia, Bonitas* ; quo minus INFINITE Sit, Quicquid Id Est, Quodcunque habet Essentiam ? Qui Attributorum Unum Id Esse Affirmat , Quod Alterum Non Est, vel *Essentiam* *Divinam* Negat Esse *Idem* Idipsum , Quod Omnia Illa Sunt, tam Attributa , quàm Ipsam *Essentiam* Fines quosdam, seu

seu Terminos habere concedat necesse est. Si *Potentia* in DEO *Essentiam* habeat à *Sapientiâ* Distinctam, & *Sapientia* Alteram *Essentiam* à Bonitate Distinctam, Unum horum Attributorum Tantum abest ut *Essentiam* Infinitam habeat, Quantum Alterum habet *Propriæ Essentie* ab Eo Distinctæ, & omnino non Aliter possunt esse Infinita, nisi *secundum Quid*, & in suo Genere. Atque etiam quod si Ulla eorum Sint Id, Quod *Essentia* *Identicè* Non est, *Essentia* Infinita esse non potest, quia *Sapientia*, *Potentia*, &c. *Essentias* habent ab Eâ Distinctas. Atque illa, quo propius accedunt (live *Separatim*, live *Coniunctim*) ad naturam Veræ Infinitatis, eo magis Nudam, & Impotentem Matrem *Essentiam* relinquunt, nempe hoc concessio, *Essentiam*, & Illa ita Distingui, ut Parentes, & Liberos, vel ut Radicem, & Ramos: nam cui usui esset Impotens *Essentia*? num hos Infinitatis Ramos sustentare? hoc facere non posset sine *Potentia* Infinitâ. Atque illi Rami, si Radice, seu Sustentaculo indigeant, *Essentiam* Necessariò Dependentem, seu Finitam habent.

Per Descriptionem INFINITI prædictam [Infinitum Est Extra Quod Nihil Est] planè constat Quòd, nisi Omnem *Potentiam*, Omnem *Sapientiam*, Omnem *Bonitatem*, OMNE denique Quod Verè Est ESSENTIA DIVINA contineret Illi non competeret ñ ESSE ABSOLUTE INFINITUM. Quod Interminabile Est, Huic non competit *Divisio*, nec *Differentia Numerica*:
Nam

Nam ubicunque rectè dicitur Hoc Unum est, & Illud Alterum, vel Hoc est, non est Illud, utrumque Fines Distinctos habet. At verò cum *Imaginatio*, seu *Phantasia* Nostra sit *Divisibilis*, & Purissimi Nostri *Intellectuales* INFINITI Conceptus, Finiti; Cogitare non possumus de DEO, ut *Potentiam*, *Sapientiam*, & *Essentiam* Infinitam habente; quin necesse sit Conceptum *Potentie* formare ab ipso *Essentie* Conceptu Distinctum; & *Sapientie* Conceptum ab utrisque Distinctum. Atque Hæc in Nobis *Pluralitas Conceptuum* non rarò quidem *Pluralitatis Conceptum* parit inter Ejus *Essentiam*, & *Attributa*, nisi *Intellectus* Noster Corrigendæ *Phantasia* strenuè incumbit, per hanc sequentem, vel aliam hujusmodi Notam Veritatem Philosophicam. Ut Incorporeas Substantias nisi (*"Aqua parva"*) cum alicujus Formæ Corporeæ *Imaginatione*, Contemplari non possumus, & tamen pernegat *Intellectus* has similes esse earundem *Speciebus*, sive *Picturis* per *Phantasiam* sibi exhibitis: sic etiam in hoc casu non obstante Imperfectorum Conceptuum Nostrorum Pluralitate, seu *Perfectionum* in *Imaginatione* Nostrà Multiplicitate, dum OPTIMUM MAXIMUM Contemplamur; firmiter Credere, & animitus Agnoscere debemus *Illud* INFINITE ESSE Idipsum, Quod *Suggerunt* Omnes hæc Distinctæ Repræsentationes: non sanè per Compositionem, seu *Misturam Perfectionum* Distinctè Infinitarum, sed per *Essentie Independentis*, & *Interminabilis* Unitatem Indivisibilem. Atque ut Infallibile est

est in *Physiologia Axioma* : *Vis Unita Fortior* :
 sic *Extracti ejusdem Metaphysici Veritas in Theo-*
logiâ clarius Elucescit.

Ab hac *Fundamentali Veritate de Absoluta DEI*
Infinite per Unitatem Indivisibilem, hæc facile
 inferre possumus : Ille *Potens Est Supra Omnem*
Potentia Infinitæ Conceptum in Eâdem *Essentiâ*
 cum *Sapientiâ* radicatæ, omniumque Illius Fru-
 ctuum participis, sed non *Identicè* Ejusdem cum
 Illâ. Ille *Sapiens Est Supra Omnem Sapientia*
Infinitæ Conceptum, licet confæderatæ, seu
 concatenatæ cum *Potentia Infinitâ*, vel cum reli-
 quis *Perfectionibus*, Vinculo quocunque Alio præ-
 ter Absolutam *Identitatem*. Ille etiam *Bonus*
 Est Supra Omnem *Bonitatis Infinitæ* Conceptum,
 licet Indissolubili Vinculo concatenatæ cum
 reliquis Omnibus *Perfectionibus*, Quæ Concipi
 possunt, si modò non Concipiantur (ut Cre-
 dere debemus Has ipsas *In Illo* Esse) ut Nomine
 tantùm, seu Conceptu Humano Distinctæ, sed
 in Naturæ, & Essentiæ Unitate, & Identitate
 Indivisibiliter cum Illâ Convenientes. *Ejus*
 denique Majestatis *Immensitas*, & *Infinite* Du-
 rationis, Essentiæ Ejus, & Attributis Omnibus
 communis, Omnem Successionis, vel Exten-
 sionis, Conceptum Infinite Superant, Cujus
 (Successionis, vel Extensionis) Partes nec cum
 semetipsis, nec cum Toto Actualiter, & Indi-
 visibiliter Eâdem esse possunt.

Hic est Immensus Admirationis Profundæ
 Oceanus, in Quo sanè Contemplativi Inge-
 nis summâ Voluptate perfusus Natâre licet,
 sed

sed in Quem Altius sese immergere non possunt
 sine Magno Periculo : Secundum *Rationem* Præ-
 stantiorum Uniuscujusque Excellentiarum , &
 Perfectionum, quæ Concipli possunt , Totali-
 tate in Unitate Indivisibili contineri, quàm si
 Naturæ earum , quas *Communitè* tenent, *Sepe-*
ratim essent dispositæ , absque ullis Terminis,
 præscriptis præter *Infinitates* Generi cuique
 Proprias !

At verò cum Imaginationes Nostræ Appre-
 hensionem *Magnitudinis* magis Sensibilem habe-
 ant sub Totalitatis , sive *Infinitoris* Divisibilis
 Notione, explicatæ, quàm sub *Unitatis* Indi-
 visibilis Conceptu : Et cum quodlibet Totum
 multo Majus esse videatur in Partes resolutum
 (ut Mille Passus per Terram, cujus singulæ Par-
 tes , seu Portiones minores Oculis Nostris sese
 offerunt , spatium multo Longius esse videtur,
 quàm Bis Mille per Mare, cujus *Æqua* Super-
 ficies Distinctam Partium Repræsentationem,
 sive *Objecti Visibilis* Diversitatem non præbet)
 Operæ pretium erit Principales quosdam *Es-*
sentia, seu *Perfectionis* Ramos explicare, quorum
Infinitem, seu Totalitatem ESSENTIÆ IN-
 FINITÆ UNITAS Eminenter in se continet.
 His enim per *Imaginationem* in Series suas ritè
 dispositis , quasi totidem Numeris in *Tabulâ*
 Additioni præparatis, The Unbelstanding may
 with Admiration guess at the *Product*, C. 4. quò
 tandem Assurgent conjecturam Admiratione
 absorptam agitet *Intellectus*, *Arithmetico* similis,
 qui in Progressione *Geometricâ*, eò usque Pro-
 cesserat,

cesserat, ut Summam ultimam, seu completam Numerare non posset, Agnoscit tamen Progressum in Naturâ Finem, seu Terminum nullum admittere. Vel quanquam Addendo, & Multiplicando Perfectiones Possemus in *Infinittum* Procedere, usque tamen concedendum esset Intellectui Regulæ prædictæ usum adhibere, *Vis Unita Fortior*: vel Dogma Platonicum de *Unitatis Masculinâ Pluralitatis Impotentia* Femininæ respectu, agnoscere oporteret hæc in re potius, quam in quâcunque aliâ Verum ac Orthodoxum esse.

Spatii Mathematici, vel Metaphysici *Conceptus* adeo Annexus est *Temporis*, & *Loci* Physici *Imaginationi*, ut quanquam tam Ratio, quàm *S. Scriptura* demonstrat Mundum esse quoad Physicam Magnitudinem, Finitum; cohiberi tamen nequit *Phantasia* ab Excursu in *Imaginarium* Distantiam Localem Ultra Superficiem Visibilis ejus Opificii Divini Ultimam, imò Ultra Cælum Cælorum. *Philosophus*, qui Locum, seu Distantiam Localem intra Sphæram Ultimam contineri putavit, rectè quidem secundum eandem sententiam *Successionis*, seu *Temporis* Terminationem, seu Circumscriptionem concessisset; cui tamen *Imaginatio*, seu *Phantasia* haud facile se Accommodabit. Nam quanquam Intellectus Noster Eorum, qui *Temporis* Principium esse

esse pernegant, Errorem reiiciat, nutrit *carnem*
Phantasia Imaginariam Successivam Durationem
 Ante Mundum hunc Visibilem Creatum multo
 Longiorem, quàm adhuc ipse (Mundus) per-
 duravit. Et (quod Admiratione dignum vide-
 tur) Ingenia quædam *Scholastica*, Hanc Pro-
 funditatem Inspiciendo hujusmodi Vertigine
 correpta sunt, ut *Ipsum* DEUM Opinentur,
 Qui nunc Est in Omni Spatio Mundi Per Ip-
 sum Creati, in *Imaginario Loci*, & Tempore
Distans Ante Mundum Creatum Fuisse. Sic
Locum Immensitari *Ejus* Commensurabilem, &
Successionem, (seu Tempus) *Eternitari* fecerunt
 Aequalem. Quid autem nobis Isti Responde-
 rent Interrogati, utrum hæc *Duratio*, vel *Di-*
stantia Localis, in Quâ DEUM Ante Mundum
 Creatum Fuisse Opinantur, ab Ipso fuerit Cre-
 ata, annon? utrum Hæc Aliquid reverâ Fue-
 rint, vel planè Nihil? Quod si Illa planè
 Nihil esse cogitarent, hoc certè Agnoscere de-
 bebant, nempe sese habuisse *Realem* Spatii
Infiniti *Imaginationem*, Quod Realiter Non Erat.
 Ideoque rectè Appellari *Imaginarium* Non Potuit
 Ante Mundum Creatum. Quippe non idem est
 Spatium *Infinitem* *Imaginari*, & Afferere Spatium
Infinitem *Imaginarium* Fuisse Antequam Fuit ulla
 Ejusdem *Imaginatio*. Qui Mundum Fecit, &
 Omnia, quæ sunt in Eo, haud magnam *Laudem*
 ab istis Hominibus accepit *Gloriam*, qui Turris
 Illi *Edificârunt*, non in Aëre (qui Ante *O-*
rbem *Conditum* omnino non *Exstitit*) sed in Eo
 quod neque Tunc Erat, neque Adhuc unquam
 habuit

habuit Essentiam, nisi in Vanis Hominum Percurrentium Imaginationibus. Nam si quid Aliud erat Spatium *Imaginarium* præter *Imaginationem*, Hoc certè Creavit DEUS. Fuitne igitur huic Spatio *Imaginarium* Alterum Spatium, seu Distantia Localis, vel huic *Imaginaria* Durationi Successivæ, Altera Duratio, in quâ Produceretur? vel faciunt hoc Tempus, aut Spatium *Imaginarium* *Eternitatis*, aut *Immensitati* Commensurable? Si DEUS In ullâ Infinitate Aliâ præter Seipsum ab Aeterno Fuisset, Rectè Dici non potuisset Illum Esse *Incomprehensibilem*. Per hoc Spatium *Imaginarium* nulla Realitas seu Veritas potest Intelligi præter Ipsum DEUM, Quem *Hebraei* Appellant LOCUM, nempe INFINITUM.

De DEO Absolutè Dicere non possumus Nusquam Erat Antequam Mundum Condidit; hæc Limitatione utendum est, *Ille Nusquam Erat præterquam In Seipso*. Sic tamen In Seipso, ut ipse Plus Sit, quàm OMNIA, Tempore Ulterior, Loco Major, Capacitate, seu Potentialitate ipsâ magis Infinitus, Circumscriptionis, seu Commensurabilitatis Incapax, Tempus, & Locum (vel quicquid concipimus per Successionem, vel Additionem Infinitum esse) Limitandi Potestatem habens per Præsentiam suam Essentialem; seu plusquam Penetrativam Coexistentiam, Sic in Utrisque (Loco scilicet, & Tempore) Existens, Sic in Omnibus, quæ Sunt, ut omnino esset Impossibile vel Oriri Aliqua, vel Perdurare In Rerum Naturâ, nisi

Ille In Iplis Existeret, ut Centrum Sustentativum; Sic tamen ut *Illum* Ambire nequeant. Absoluta Ejus *Essentia* Infinitas Impossibilitatem Absolutam includit, ut Sit Solummodo In iis, quæ Sunt, vel Esse Possunt, licet per Ejus Potentiam Possint Illa *Numero* Esse, quoad Successionem, *Infinita*.

Nam igitur Evaporationes Melancholicæ Fastuoso-phantasticæ Gloriosæ *Ejus* Præsentis Splendorem penitus obfuscaverant in Cerebro nefandi Istius SCEPTICI, qui nos sanè à SOLIS JUSTITIÆ Radiis fulgentissimis in *Tenebras Aegyptiacas* abducere conatur: Nam, ut rectè quidem nonnulli conjecturam faciunt, hoc *Portentum Opinionis* [DEUM Intra Cælos Includi, ab hoc Mundo Inferiori Excludi Essentialem *Ejus* Præsentiam] primò peperit *Aegyptus*; sed adeo non illi Favor hominum se inclinavit, ut ad multas usque Nationes propagari non potuerit; hoc Pauci admodum melioris Notæ Philosophi Amplexi sunt præter *Aristotelem*, sive Authorem *Libri de Mundo ad Alexandrum*, cujus sententiam hac ex parte non sequutus est VORSTIUS, quòd DEUM Asseruit Ubique Esse per Potentiam, & Immediatam Providentiam: Error tamen Istius Turpissimus est, & Intolerabilis, quòd Infinitam *Ejus* Potentiam, *Sapientiam*, & *Bonitatem*, in quarum suavissimâ Harmoniâ præcipuè consistit Providentia Divina, ejusmodi esse finxit, ut *Ejus* Majestati Infinita quali *Ministrorum*, vel *Legatorum* præstent Officia: quasi *Ejus*
Majestas

Majestas Infinita Sola Par esset Essentie, cui minimè conveniret in Terris Operari, vel Alicubi Residere, præterquam in Aulâ Cœlesti. Vel si *Ejus Potentia, & Sapiencia* Pariter cum *Essentiâ* Resident in Cœlis, & tamen ad Terram, ad Omnia, quæ inter Nos, & Gloriosam *Ejus Præsentiam* ponuntur, pertingunt: *Ejus Potentia, Sapiencia, &c. Infinitatem* sibi vindicant potius quàm *Essentia*, utpote quæ sunt in multis Locis, ubi non est Illa. Sed forsan per hujusmodi sermones DEUM Esse Ubique in Terris, vel in Regione Subterrestri per *Sapientiam, Potentiam, vel Bonitatem*, hoc sibi velit, nempe horum *Attributorum Effectus* Esse Ubique, Omnia tam Terrestria, quàm Cœlestia Essentialiter Dependere ab *Æternâ* illâ Lege, quam *Ipsè* illis imposuit; unamquamque Creaturam tam constanter *Ipsius* Voluntatem implere & Obsequi Potestati, *Ipsò Absente*, quàm si eandem Penetraret *Ipsius Præsentia*; Scientiæ Oculum unumquemque Mundi Angulum Penetrare, & ipsa Hominum Præcordia tam clarè Inspicere, quàm si in eorum Centris Resideret. — Sumamus hoc, tanquam *Suppositionis, vel Imaginationis Objectum* (quod *Fide Christianâ* firmissimè persuasi sumus in se esse impossibile) quod Rationis lumine Intellectui Rectè Disposito Demonstrari possit Contradictionem manifestam implicare, “*nampe Essentiam Infinitam (sive ipsum ñ Esse)* “*Non Esse Ubique Essentialiter Præsentem;* “*vel Potentiam Infinitam Non Possè ad unum-*

“quemque Effectum Possibilem pertingere ; ta-
 men Omnia, quæ Sunt, Illi Essent Præsentia,
 Cujus Nomen Proprium, Cujus Optima De-
 scriptio est, S U M. Nihil Fieri, vel Dici Pos-
 set, Illo non Præsentē, i. e. sine Perfectissimā
Ejus Notitiā. Et forsan in hoc sensu recte
 Dixerint laudati quidam Authores (quorum
 sententiam alii vel non capiebant, vel à se-
 metipsis Perversam carpebant “ Omnia tam
 “ Futura, quam Præterita æquē esse Illi Præ-
 “ sentia, Qui Ubique Erat, Antequam fuit ulla
 “ Temporum Distinctio : quia Nihil Fieri, vel
 Dici Posset sine *Ejus* Notitiā Perfectissimā.
 Nihil Initium, Progressum, vel Finem habere
 Potest sine *Ejus* Permissione Intuitivā. Ille
 Oculum gerit Vigilantissimum super Omnia,
 quæ Sunt, vel Esse Possunt. Vel hoc etiam
 sumamus tanquam id, quod S *ponere* vel *Ima-*
ginari possimus, *Scientiam* *Infinitam* non ita Verē
 esse Infinitam, ut nos credimus ; tamen ex isto
 concessō, nempe *Potentiam Ejus* Verē esse *In-*
finitam, Necessariō infertur, quōd Nihil Fieri,
 Dici, vel Cogitari Posset, nisi Illā Concur-
 rente, Operante, vel Assistente. Adeo ut Illi
 Ubique esse Posset per *Potentiam Infinitam*, quan-
 quam *Ejus Scientia* non esset *Infinita* ; vel U-
 bique per *Scientiam Infinitam*, quanquam *Ejus*
Potentia Finita esset. Sed ex Infallibili Prin-
 cipiorum istorum Indemonstrabilium conse-
 quentiā Necessariō sequetur Quod, cum Es-
 sentia *Ejus* sit *Infinita*, ut supra ostendimus, nec
 Mundus nec Tempus, nec Locus, nec Potentia,
 nec

nec Sapiencia, nec aliud quodcunque Possibile
 Esse Potest, Ubi non Est Illa; Illa Necessario
 Est Ubi Aliquid Est, vel Esse Potest. Ille est
 In quolibet Centro Substantiarum Corpore-
 arum, seu Materealium, In quolibet Puncto
 Visibilis hujus Univerſi, tanquam Radix Es-
 ſentiarum, unde Omnia & ſingula quæ Sunt
 præter *Ipsam*, Oriuntur ſine ullâ Subſtantie
Ejus Diffuſione, ſine ullâ Sultentatione, ſeu
 Nutrimeto ab aliâ quacunque Radice, ſive
 Elemento proveniente. Subſtantie Immateri-
 ales Præſentie *Ejus* Eſſentialis Beneficio Con-
 ſervantur. Materialia quotidie Fiunt, & Re-
 novantur per Tranſeuntem (ut ita dicam). Po-
 tentie Creativæ Efficaciam.

Nos ſolum hæc colligimus, vel *Scriptura*
 etiam eandem Docet Philoſophiam? *An DEUS*
e propinquo ſum Ego? dictum Jehovah, ac non DEUS
e longinquo? Jer. 23. 23.

Nihil Eſt, Nihil Eſſe Potest Ultra Potentie
Ejus Ambitum, *Omnipotentiam* Continere non
 poliunt quæcunque ſunt Loca: nam hæc Om-
 nia fecit. Dextra *Ejus*, non ut Carceres *Es-*
ſentiam incluſuros, non ut Vincula Brachii
Omnipotentis Exercitium reſtrictura. *An deli-*
teſcere poteſt quiſquam in Latebris, ut Ego non
videam ipſum? dictum Jehovah. V. 24. Hic Ille
 Aſſenſum noſtrum *Inſinitati* Scientiæ ſuæ adhi-
 bendum aperte requirit. Hæ ſunt Duæ Prin-
 cipales viæ ad Eſſe Ubique Divini, ſed non hæc
 ſolæ Docet S. *Scriptura*: nam Tertia ſequi-
 tur, quæ ſecundum Intellectus Noſtri modum,

lum, Fundamentum est reliquarum omnium; Illa scilicet, unde Duæ priores facilè Demonstrantur: *Annon Cælos, & Terram Ego Impleo? dictum Jehovah.* Nam Ille Cælos, Terramque Implet solum per *Potentiam*, vel per *Scientiam suam*? Nequaquam: sed Primario per *Præsentiam Essentialem*. Nam *Essentia Ejus Infinitè Potens est, Infinitè Sapiens.*

Eò quod Ille Est Omnis Essentiæ Author *Non Factus*, omnino tam impossibile est ut Ille Non Sit In Unoquoque eorum, quæ Sunt, quàm ut Aliquid Sit Extra *Illum*. Essentiæ *Ejus* Infinitæ Unitas Indivisibilis Centrum, & Sustentaculum est OMNIUM, Loci Conservatio, Divisibilia Continens, nè redigantur in Nihilum. *Agnosceas igitur (inquit MOSES) & revoces in Animum tuam Jehovah Deum ipsum esse in Cælis Superne, & in Terrâ Inferne: nullum amplius esse. Deut. 4. 39. Ecce (inquit SOLOMON) Cæli ipsi, & Cæli Cælorum non capiunt Te. 1 Reg. 8. 27.*

De DEO, Qui Est ipsa Perfectio, non per Aggregationem, sed per Absolutam Essentiæ Unitatem, Verissimum est illud Sancti Bernardi, *Nusquam Est, & Ubique Est.* Nusquam Est, quia Nullus Locus vel *Realis*, vel *Imaginarius* Illum Comprehendere, seu Continere potest: Ille Ubique Est, quia Nullum Corpus, Nullum Spatium, vel Substantia Spiritualis *Præsentiam Ejus* potest Excludere, vel Essentiæ *Ejus* Penetrationem evitare. Sed plenior, ac vivacior est Character ille *Præ-*

sentiæ

sentia Ubiquitaria, & Immenſitatis Divina, quem Sanctus GREGORIUS exhibuit :

“ DEUS Est Intra Omnia, Non Inſuſus,
 “ Extra Omnia Non Excluſus, Supra Omnia
 “ Non Elatus. Hæc verba equidem in Scriptis
 “ GREGORIANIS invenire non poſſum,
 “ ſed alia occurrunt plurima, quæ ſenſum il-
 “ lorum clariffimè deſignant, cujuſmodi ſunt
 “ iſta, Moral. L. 2. C. 8. Ipſe manet intra
 “ omnia, ipſe extra omnia, ipſe ſupra omnia,
 “ ipſe infra omnia; & ſuperior eſt per poten-
 “ tiam, & inferior per ſuſtentionem : ex-
 “ terior per magnitudinem, interior per ſub-
 “ tilitatem : ſuſum regens, deorſum conti-
 “ nens : extra circumdans, interius penetrans,
 “ nec aliâ ex parte ſuperior, aliâ inferior, aut
 “ aliâ ex parte exterior, atque aliâ manet
 “ interior, ſed Unus, Idemque Totus Ubique
 “ præſidendo ſuſtinens, ſuſtinendo præſidens,
 “ circumdando penetrans, penetrando circum-
 “ dans, &c.

Ue Nulli Characteres Præſentia Ubiquitaria
 Eſſentia Incomprehenſibilis Ipli tam bene con-
 veniunt, quàm illi, qui Noſtro plus Intellectui
 Inſinuant, quàm verbis Exprimi poſſit : ſic
 huius generis Nullum inveni, à quo equidem
 majora Animi Nutrimenta, vel majores Admi-
 rationis Fructus, accepi, quàm ab Illo *Trime-
 giſti*, DEUS eſt Sphæra, cujuſ Centrum eſt U-
 bique, cujuſ Peripheria Nuſquam. Vel minima
 Globi huius Univerſi Particula Eſſentia Ejus
 Unitate Indiviſibili, quaſi Centro Interno,

Sustentatur. Et tamen nec Ultima Globi hujus Universi; nec *Imaginaria* quæcunque Circumferentia Præsentiam *Ejus* Essentialem adeo potest Circumscribere, seu Comprehendere, ut Rectè dicatur, Huc usque Illa pertingit, sed Non Ultra. Nam quanquam Ille horum Cælorum Convexa aliis coronaret, qui hosce Cælòs tanto Spatio, quanto hi ipsi Terram, Superarent, atque Opus hujusmodi continuum perageret usque ad consummationem Sæculi: Hæc tamen Omnia (splendidissima *Ædificia*) In Essentiâ *Ejus* Comprehensa essent, Alicubi semper esset eorum Circumferentia, cum *Ejus* Essentia in se, licet & utique Adaugens (per hoc suppositum Potentiæ suæ quotidianum Exercitium) Actualis cum Novis hisce Creaturis Coexistentiæ Terminos, sit omnino Interminabilis. Ipsa Omnipotentia Circumferentiam Ei apponere non potest, quia non potest Esse Aliquid, quin Necesseario Sit In Eo, *Qui Solus Vere Est*, nec in quacunque Rê Contineri potest. Eò quòd Omnia In Illo Continentur, rectè quidem Ille *Sphera* repræsentatur, quæ ex omnibus Figuris est Capacissima. Eò quòd nequeunt Omnia *Illam* Comprehendere, rectè *Sphera* repræsentatur *Cujus Peripheria est Nusquam*.

Prophetæ, atque alii Sancti Viri in *Poëtiis* suis de DEO sermonibus de Illo tanquam Absente loquuntur, quia Potentissima *Ejus* Præsentia non adeo manifestum sui Indicium præbet, ut illi optarent. *Unam lacerant*

Cælos descenderes (inquit Propheta, Esa. 64. 1, 2.) à facie tuâ montes disfluere, Quæmadmodum conflagrante igne creinia, aquarum bullas excitat ignis, ut notum faceres nomen tuum hostibus tuis, à facie tuâ gentes contremiscant. Sed ut notum faciat hanc Ejus Potentissimæ Præsentia Descriptionem Dogmaticam Descensus Localis Assertionem non includere, nec Negationem Ejus ~ Ubique Esse, sive ~ Implere Unumquemque Locum per Præsentiam Essentialem: Idem Propheta alibi repræsentat Ejus Immensitatem sub Imagine Gigantis Totum Cæli, Terræque, & Aquarum Globum comprimentis: Quis mensus est pugillo suo aquas, & cælos spatulam expendit; aut complexus est orientali pulverem Terra? & ponderavit staterâ montes, & colles lancibus? C. 40. V. 12. Et gentes tanquam gatta e situla, & tanquam flos pulvisculi in lancibus reputantur: en, insulas ut rem minutissimam dispositurus esset. V. 15. Omnes gentes velut nihil sunt coram eo, minus nihilo, & inanitate reputantur. 17. Sic Præsentiam Ejus Essentialem cum Potentiâ, & Scienciâ connectit: Quare dices Jakob, & loquereris Israel, abscondita est via mea à Jehova, & à Deo meo causa mea præterit? Annon novisti? nonne audivisti Deum æternum Jehovam, Creatorem extremitatum terra non defuncti, neque defatigari? nulla est pervestigatio prudentie ejus. 27. 28. At Jobus Animi pariter, ac Corporis Dolo obrutus tantum non dixerat, ut Jakob dicebat; O si quis daret ut scirem invenire eum, pervenirem usque ad sedem ejus

ejus. Cognoscerem quibus verbis responderet: & intelligerem quid diceret mihi. En si antrorsum ihero, non aderit: si verò retrorsum, non animadvertam eum: Quum ager ipse ad sinistram, &c. Job. 23. 3, 5, 8, 9. Sed quanquam Ille à Jobo semetipsum absconderet, Jobus tamen ab Illo nec semetipsum, nec vias suas abscondere potuit: Quum recognovisset, inquit, viam, quæ est apud me. V. 10. Quò irem à Spiritu tuo? (inquit Psalmista) aut quò à facie tuâ fugerem? Si scanderem Cælos, illic es, aut stratum ponerem in Sepulchro, ecce ades. Si assumerem alas aurore, habitaturus in extremitate maris; Etiam illic manus tua deduceret me, & prehenderet me dextera tua. Ps. 139. 7, 8, 9, 10. Tu (inquit V. 13.) possides renes meos, ex quo obtegebas me in utero matris meæ. Hæc, atque alia hujusmodi Sanctorum Eloquia Præsentia DEI Essentialis Sympathiam arguunt, non tantum Corpora eorum Ambientis, sed Animos etiam Penetrantis, & per ipsa Præcordia penitus diffusæ. Ejus cum Omnibus Coexistentia, Ejus Præsentia, sive Habitatio Essentialis In Omnibus, Idem est, quanquam hoc non observant Curva in Terras Anima. Et quando dicitur, quòd Ille Impios è Longinquo pernoscat, hæc verba Cogitationes eorum de Ipso, atque Ipsius Essentialis appetitissime exprimunt. Hoc Isti non Cogitant, Illum Semper Esse Ipsi Proximum, Semper Circa Ipsos, Semper In Ipsi, sed Solum In Cælis [Illum Esse Cogitant] Quò animi ipsorum raro Ascendunt. Et secundum Pravas suas

de Illo Cogitationes Fata Accersunt Sibi :
Imaginantur Illum à Semetipsis Longè Distan-
tem , & Ingruentibus Ipsorum Miseriis ,
Tardè Venit ab Illo Auxilium , adeo ut Iter
minis Longum peragere videatur.

Hæc Animi planè Divini Sensa de DEO
 Orbi CHRISTIANO perfrunda ex-
 hibuit Præstantissimus Theologus , Splendi-
 dissimum *Ecclesie Anglicanae Ornamentum ,*
 THOMAS JACKSONUS,
 à Margpms.

Cogitationes Nostræ de Hoc Optimo Vi-
 ro, Scriptisque Ejus Elaboratissimis Fervidos
 hosce Igniculos in Animo Flagranti excita-
 runt.

Thomas

THOMAS JACKSONUS

Anagrammaticæ

Oh, Sanctus Is ! Amo.

*Dum Tua Scripta Lego Aeternum spirantia Amorem:
 Sanctus Is, Oh, certe est, Mens Mihi dicit: Amo.
 Scilicet usque Tuum Accendum Præcordia Nomen,
 Sancte, Mihi: CHRISTUM, Te Tua, &
 (OMNIA Amo,*

Nomen Doctissimi Theologi, cujus Scriptis Elaboratissimis, quibus Ille Sacras Literas Explicandi rationem optimam ostendit, sedulo innixus, Multiplicium Errorum Scopulis, quibus impingentes quotidie cernere est Plurimos haud indoctos, à quibus feliciter evitatis Appuli tandem in Placidum, ac Omnimodè Tranquillum, quem Hic nobis ostendit, AMORIS Portum: unde Mortalium in Salo hujus Sæculi fluctuoso laborantium Casus prospiciens Plurimos cerno eorum, qui Theologiæ studiis dediti esse sibi videntur, hic, illic

illic ingruentibus Opinionum procellis miserè
 jactatos : Quibus hunc in modum CHAR-
 TATIS Spiritu Afflati Ingemiscimus : Quò,
 quò, O Viri, Festinatis Errantes ! AMARE,
 AMARE Discite : DEUM, atque Ho-
 mines Per CHRISTUM *Amando* Glorio-
 sissima Religionis CHRISTIANÆ Ar-
 cana Scrutamini :

*Hic vobis Requies eris laborum,
 Hic Portus placidâ manens quiete.*

ΔΟΞΑ ὡς ὑψίστου Θεῷ, ἐν τῇ Γλῆ 'Εσχάτῃ, ὡς
 Ἁγρώπῃς 'Ευαχία.

D U Æ

D U Æ
EPISTOLÆ

A D

Spectabilem Virum, S. P.

Non Eloquimur Magna, sed Vivimus.

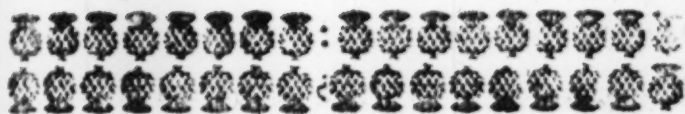
D. H. B.

1871

1871

1871

1871

PER LEGI, Erudite Vir, Libellum Tu-
um, cui Titulus, *A free, and Impar-*
tial Censure of the Platonick Philoso-
phy, in quo Veneranda quædam Veterum N.ô-
que flocci æstimas, & Librum illum Egregium
De Divinis Nominibus, Altissimâ Sapientiâ re-
fertum, quasi inanem, & Ridiculum nullius apud
Te pretii esse jactitas. Hæc equidem indignè
fero: Viros illos, quorum Genii Nobilissimi
tot Mihi, tantæque suppeditârunt Auxilia in
DEUM Amplectendum, & hunc Mundum
magis, magisque indies Spernendum, Despi-
catui haberi! idque à Viro, quem non possum
non Ingeniosum pariter, ac Doctum agnos-
cere!

Physiologiam quod attinet, quatenus id sig-
nificat, quod in Meo non possum Animo Expe-
riri, non vacat Mihi de eâ litem cum aliquo
habere. At *Stoica* hæc, CHRISTIANA
potius, à quibus nec cernere est PLATO-
NIS Mentem ullatenus alienam, strenuè Af-
ferimus.

Homini nil Mali esse, nisi in Animo suo. τὸν
Σόφον ὁρίζεται [Σόφον ἔστι τὸ π. ἀλλαν.] Axioma
istud profundâ Mente nuper Cogitanti Mihi
Sensus VERITATIS inde exortos plicuit

D

per

per Tetrasticon hoc in distinctiores evolvere
Conceptus :

Ἀνάρκῃς Σοφός ἔστι· Τὸ Θεῖον ἔχει ἐν ἑαυτῷ·
Πάντα δὲ ἔστι Θεῷ Παύλ' ἄρα ἔστι Σοφῶ.
Ἀλλ' ὅσα Θεός τ' ἴς ἄλλοις δύναν ἀρίστη·
Ὡς τὰ τ' ἄλλων ἀντὶ ἑδωκε Θεός.

Si neutiquam concedas Egregium esse hoc, & Sapientissimum Axioma, in imis (ut ita dicam) Religionis Christianæ medullis infixum, Per eam, quam professus es, Humanitatem, Te Oro, ut aliquam Mihi Negationis rationem ostendas. Scias velim cum Me esse PULCHRI Amato-rem, qui Ipsum, ubicumque Invenio, Avidè Amplector, & prout Mihi se offert Occasio, Aliis etiam Amplectendum exhibeo : Invenio autem PULCHRUM Meum (Id scilicet quo summopere oblectat sese Mundum Despicientis Animi Oculus) non tantum in omnibus iis, quos Tu spernis, Authoribus, sed in iis etiam, quæ in Epistolio hoc profers, Animi Tui Indiciis; qui sanè quo Maturior evadet, eo minus habebit Acritudinis, nec in posterum In- sipida adeo existimabis, quæcunque non Sapi- unt Tibi. Vale.

Julii 20. 1666.

NE Tu, Magister, ægrè feras Me Tuos Viventis Errores redarguere, qui tot Egregia Defunctorum Scripta debitâ conaris Famâ privare.

CARTESIUM equidem quandoque Errantem agnosco: at immutabilis est hæc nostra sententia, Impossibile esse ut talis Ingenii vir se strenuè adeo accingens ad Summam Veritatem Probandam, **DEUM EXISTERE**, Rationem solummodò *Filiam* expromeret: Adeo nimirum à **PRIMO ENTE** Omnia Dependent Creatâ, *ut hebetis Ingenii Scholasticum esse illum fateri necesse sit, qui nequit ex Quolibet Vero Probare Hoc Verum esse, **DEUM EXISTERE**: Scitè quidem Poeta: — *Præsentem ostendit, qualibet Herba DEUM. DEI Existentiæ Notionem Clarissimam* (nempe **DEUM** Necessariò Existere eò, quòd Est Id, Quod Est, i. e. **SIMPLICITER INFINITUM**) quæ Mibi *Meditationes Cartesianas* 3. 5. perlegenti in Fundo Animi excitata est, his Verbis Demonstratam Tibi exhibeo.

Si **DEUS**, sive **ENS SIMPLICITER INFINITUM** potest esse directè Objectum Intellectus, est *Ens Rationis*, aut quod dicitur *Modus Entis*, aut habet *Essentiâ Realem vel Possibilem*, vel *Actualem*, Sed Potest esse directè Objectum Intellectus, Ergo Aut est *Ens Rationis*, &c. At verò Nec est

Ens Rationis nec quod dicitur *Modus Entis*, Ergo Habet *Essentiam Realem vel Possibilem vel Actualem*. Ex eo constat Realiter Esse **ENS SIMPLICITER INFINITUM**, quòd cum nec sit *Ens Rationis*, nec quod dicitur *Modus Entis*, possit esse directè Objectum Intellectus: Ex eo constat Actu Realiter Esse, quòd **EST SIMPLICITER INFINITUM**, nam eò quòd Illi competit **ESSE SIMPLICITER INFINITUM** Necessariò habet Perfectissimam Effendi Rationem.

ENS SIMPLICITER INFINITUM, Id scilicet quòd intelligimus per has voces *Ens*, &c. non esse *Ens Rationis* sic Probatur.

Ens Rationis (seu Animi Figmentum) est quòd potest Homo certò cognoscere nil aliud esse, nisi quòd proprio intellectu Effingit.

ENS SIMPLICITER INFINITUM non est quòd potest Homo certò cognoscere, &c. Omnibus constat non posse Hominem per **ENS SIMPLICITER INFINITUM** Intelligere *Modum Entis* cum voces istæ apertè adeo id significant, quòd Omnes Effendi Modos, Fines, seu Terminos Transcendit.

In Nos Homunculos, quibus *Entitatis* Plenitudinem Suam esse, & Res Omnes in *Eventis* Omnibus, nisi sub eâ ratione quâ Sunt In Illo, *Inanes* esse Ostendit **DEUS**, fastuosâ verborum Pompa irruentem, ac indubitatam

spiras Victoriam : Vosne, inquis, quid sit
Infinittum intelligitis ? quàm facili negotio in-
 numera problemata de Infinito quovis proferre li-
 ceret, quæ in quamcunque partem versemini, va-
 riis vos implicarent Contradictionum plexibus : sed
 impræsentiarum modò evolvite. Quomodo DEUS
 si Infinitus sit entitatem cum quoquam alio partici-
 pare potuit ? nempe perfectio Infinita omnem aliam,
 qualiscumque tandem illa sit, excludat necesse est,
 quippe aliàs reperiretur perfectio extra Infinitam
 perfectionem ; si igitur perfectio divina Infinita sit,
 necesse est ut sola sit ; si enim quippiam præterea
 fuerit, non sine manifestâ ἀντινομία Infinitum esset,
 & aliquid præterea. Respondeo : Non aliquo
 Modo, sed VOLUNTATE Suâ Incom-
 prehensibili Se DEUS, seu ENTITAS
 INFINITA Creaturis impertit sub variis
 earundem sese In Illo habendi Modis. Quic-
 quid in Creaturis aliquam Perfectionis ratio-
 nem habet Est In Ipsâ PERFECTIÖNE
 INFINITA Modo, quem neque monstrare,
 & sentio tantum. Datur aliqua Perfectio, quæ
 non est Infinita, sed non nisi Subsistens Vi
 Subsistentiæ UNIUS PERFECTIÖNIS
 INFINITÆ.

Perfectio Divina, sive INFINITA Sola
 est Absoluta Perfectio : Finita omnia eatenus
 Perfecta sunt, quatenus In DEO Minent. Si
 per quippiam præterea Aliquid intelligis Quod
 non est DEUS, sive UNUM SIMPLI-
 CITER INFINITUM Afferimus esse
 talia innumera, nempe Omnia Creatura : fin

Aliquid intelligis Quod Non Est In Eo, tale
 Aliquid Esse pernegamus. Quo magis Te
 strenuè accinges ad *elevanda* hæc Nostra, et
 clariùs Solida esse percipies, *Phantasia* forsitan
 non adeo aptata, at certè (absit dicto invidia) *Puro Intellectui* maximè congrua. Maximi
 apud Theologos momenti esse debere Notio-
 nem INFINITI, DEO Attributi, ut ani-
 mitus Agnoscas, Errores Tibi quosdam puden-
 dos ostendam, in quos Te ipsum delapsus sen-
 ties propter egregiam ejusdem Ignorantiam.
 Flocci æstimas, ludibrio habes Sapientissimum
 Axioma Σοφὴ ἢ πὶ τῶν ἄλλων, SPIRITUM
 S A N C T U M Impudentissimè Contemnens
 Qui idem apertè Afferit: Ad Unicæ SAPI-
 E N T I Æ nempe *Divina* Participes Ore Apo-
 stolico sic ipse loquitur: 1 Cor. 3. 21, 22.

ΠΑΝΤΑ γὰρ ὑμῶν ὄντων. Ἐτε Παῦλος, ἔτι
 Ἀπολλῶς, ἔτι Κῆρος, ἔτι Κόσμου, ἔτι ξῶν, ἔτι
 δόξαντος, ἔτι ἐνεστώτα ἔτε μέλλοντα ΠΑΝΤΑ ὑ-
 μῶν ἐσσι.

Si *Res Adversas* Absolutè, & in se MALA
 esse directè Afferas (quæ sanè aperto prælio
 cum DEO Pugnans Opinio mihi videtur A-
 nimum Tuum occupare) Horrendi Sceleris
 coram DEO OPT. MAX. Te reum per-
 agam. Novimus CHRISTIANI Opti-
 mum esse, & quodammodo *Jucundissimum* *Res*
maximè Adversas cum CHRISTO, Pati,
 Ευχαριστῶντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ Κυ-
 εῖν ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ Πατρὸς. Quàm
 Decet eum, qui CHRISTUM proutetur
 Ducem

Ducem Sequi, dum Fatis acerbissimis agitur non posse ex Animo Orationem talem proferre, qualem aliquo modo sensit vel *Ethnicus* quidam in hoc Casu proferendam. *Ἐγὼ σοι ὑπὲρ ἀπάντων πάντων πρὸς τὰς ἀνθρώπους ὑπολογίζομαι· Δέξω ἢ ἐκείνη φύσιν δια ἑστί.* *Arrian. Epict. L. 2. C. 16.*

Ἐνθάδε εἰ πάλαι, πάντα σοι μνήσε) (Monitum planè **E V A N G E L I C U M**) Ludicrum, & valdè *Ridiculum* esse crepitas! Scias velim *Fervescentem* admodum contra istas *Lascivientis Calami Ineptias Indignationem* nostram. *Ἐνθάδε* quid aliud est nisi *Voluntatis* Actum **DEI Voluntati** Conformem exerere? Necessè est ut *Placide*, ac *Lætante* excipiat, quicquid ei *Divina Providentia* exhibet, qui sibi nil *Poscit*, nisi quod *Vult* Illum *Habere* **OMNIPOTENS** *Universi Imperator.* Hæccine, *Scholastice*, *Scômmate* prosequeris? nimirum in istiusmodi *Errores* turpissimos delapsus es *Nova* *Tuæ* *inhians* *Theologiæ.* Qui verò **INFINITUM** esse *Eum*, Qui *Omnia* in *Cælis*, ac in *Terris* *Fecit* *Conservat*, *Gubernat*, *Toto* *Animo* *Agnoscent*, In *Rebus* *Omnibus*, ac *Eventis* pro modulo quisque *Capacitatis* suæ **SUMMUM BONUM** sibi *Illapsus* *Sentiunt.* Hinc *Illi* *extremâ* *rerum* *Temporalium* *Inopiâ*, aut aliis quibuscunque *Incommodis* laborantes non *Sua* quasi *Miseri* *Plorant* *Incommoda*, sed *Aliena* *Heroici* magis *Sentiunt*: nempe *Ingentes* *Animi* *Humili* *Fortunâ* in **DEUM** *Altius* *Elati* *Veram* *Instituti* *Divini* *de*

Calamitatibus in Homines immittendis Ratio-
nem Prospiciunt, Hoc Velle DEUM OPT.
MAX. Intelligunt, Ut in ipsis Hominibus
Aerumnolis Sui Abnegationem, seu Humilitatem
excitent *Aerumnae*, in Aliis *Misericordiam*:
Atque adeo dum Humiles evadunt quos PA-
TER SPIRITUM graviter Flagellat,
toti in eo sunt, ut amplissimam erga Alios,
quos cernunt, Calamitate obrucos *Misericor-*
diam exerceant: *Seipfos verè Abnegantes Aliarum*
omnium Personas quodammodo sibi Induunt:
Gaudia *Aliena* Gaudent, Dolores *Alienos* Do-
lent. Si Divitiis, & Honoribus abundant
PULCHRI INFINITI Amatores, isti-
usmodi omnia pro Nihilo habentes ab Amore
eorundem ad quem eos retorquere conantur
Mundus, Caro, Diabolus, quasi ruptis vinculis
exiliunt in ingentem eadem faciendi Virtutis
Instrumenta cupidinem. Tales profecto Fru-
ctus oriuntur ex illà INFINITI Notione,
quam Tu, Faxit DEUS, ut, Animo Mutato,
quæ essem dicturus, non Vera reddas.

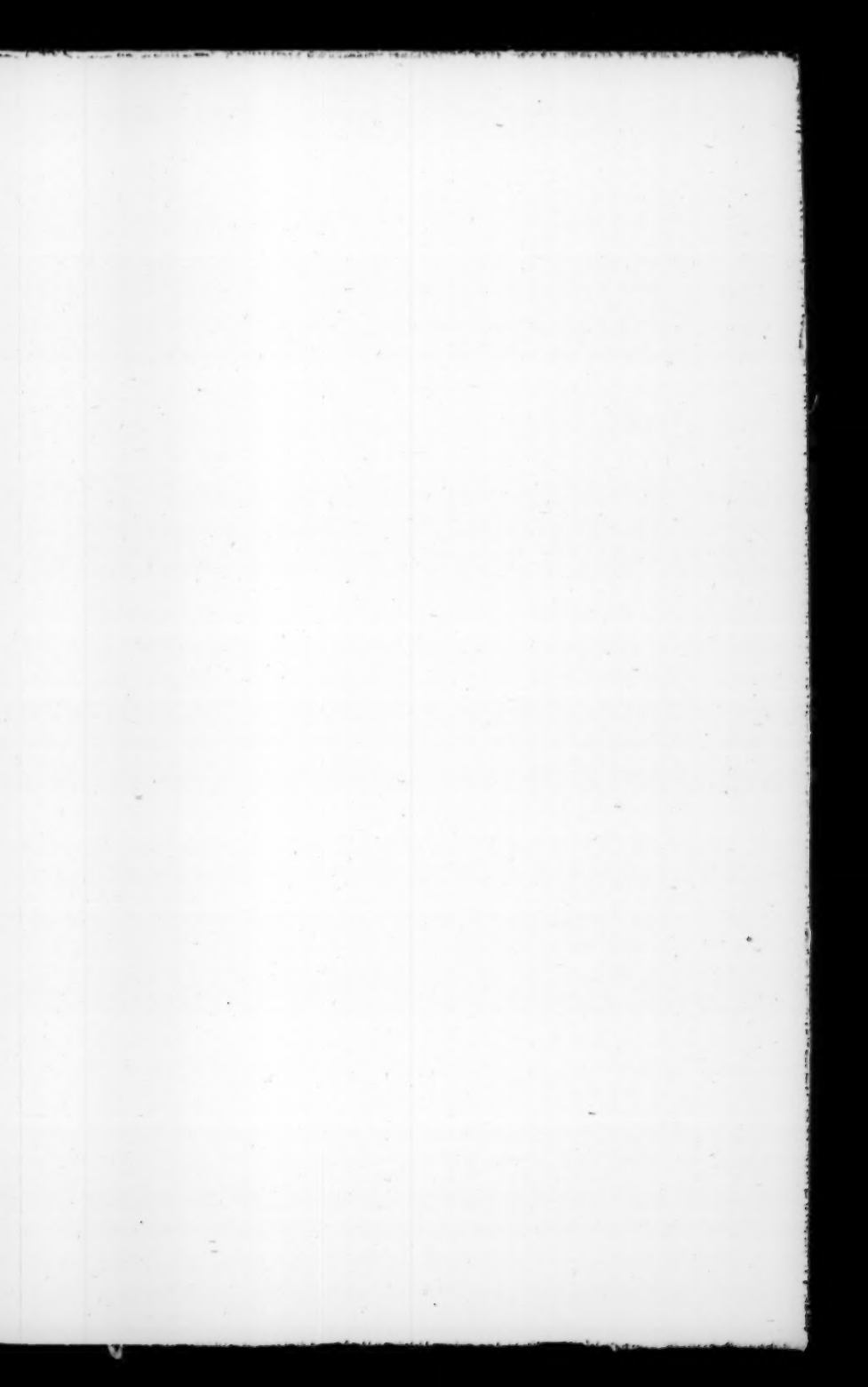
LUMEN Tibi Affulgeat INFINITUM.
Opto equidem Te semper perfrui Suavitate
illà, quâ nostrum perfundit Animum PUL-
CHRI INFINITI Cogitatio. Utinam
hæc Locutio *Cartesiana*, quæ Finem nostro im-
ponit Epistolæ Finem etiam imponat Tuis
circa INFINITUM Erroribus: ut verè
Nihilum esse Omnia existimes, nisi in quan-
tum à DEO pendent, Qui sanè non aliquo
Modo, sed Ipso ESSE Interminabili, hinc
In-

INFINITO EST OMNIA: *Placet in
 ipſius DE I contemplatione immorari, ejus Attri-
 buta apud me expendere, & Immenſi hujus Lumi-
 nis pulchritudinem, quantum caligantis ingenii mei
 acies ferre poterit, intueri, admirari, adorare. Ut
 enim in hac ſolâ Divina Majeſtatis conſemplatione
 ſummam alterius viſa felicitatem Fide credimus, ita
 etiam jam ex eâdem, licet multo minus perfectâ
 maximam cujus in hac viſâ capaces ſimus volupta-
 tem percipi poſſe experimur.*

Vale, & **BONUM INFINITUM**
 Cogita.

Sept. 11.
 68.

A D

Benevolum Lectorem.

SIC Ego, Amice Lector, Armis JACKSONIANIS Errores Turpissimos servidae Oppugnavi : Nunc Psalmo DAVIDICO Ostendam Meam cum quibuscunque Homi- nibus (nimirum quatenus Sancti sunt , vel Sanctitatis Capaces) cum Rebus , & Eventis (prater Peccatum) Omnibus Harmoniam Cœlestem , Perpetuam , ac jucundissimam. Qui Diligit CREATOREM, CREATA Diligit Universa : Et Nihil non Illi Convenit, Qui LEGI DIVINÆ Am- mum Aptavit ; nam Hec jubet vel ipsos Diligere Inimicos, & Semper Gaudere.

“ Celebrent Te, Jehova, Omnia Opera
 “ Tua : & quos Benignitate pro-
 “ sequeris Benedicant Tibi.

Quid

O.
Op-
O
ni-
pa-
am)
pa-
M,
non
am.
gavi

ra

O.

uid

Quid potest esse tam apertum, tam confessum, tamque perspicuum, cum oculos in Cœlum sustuleris, & quæ sunt infra, circaque lustraveris, quàm esse aliquod Numen Præstantissimæ Mentis; quo Omnis Natura inspiretur, moveatur, alatur, gubernetur? *OCTAVIUS apud M. F.*

Esse Præstantem aliquam, Æternamque Naturam, & Eam Suspiciendam, Admirandamque Hominum Generi, Pulchritudo Mundi, Ordoque Rerum Cœlestium cogit confiteri. *CICERO De Divinatione L. 2.*

Enarrant CÆLI Cœlestis Nomina Regis

Splendida: & Astriferos excurrit Clara per Orbes

Fama CREATORIS. Lux Luci magna revelat

Arcana, & Nocti reboans Nox prædicat ipsa

Prudens Consilium. Non est Gens ulla, nec usquam

Lingua, ubi Vox horum populi non perculit aures.

Terra Circuitum totum complectitur horum

Linea: & extremum sonnerunt verba per Orbes:

Immensum Solis spatium currentis in illis

Constitit. Sponso, Thalamum cum matre relinquit

Hic Similis prodit: Gaudet quasi foris aperto

Vir Campo properans, dum captat præmia Cursu.

⁴ *Cælorum Fines linquit, properatque relictos*

Vifere, Ubique suum spargens Hac Flamina calorem.

⁵ *Perfectæ DOMINI Leges, & pectora vertunt*

Obliqua: imo Animos DOMINI Mandata Sagaci

Simplicitate beant. ⁶ DOMINI Præcepta tenore

Recto Corda foveant: DOMINI Purissima Scita

Dant oculis Lumen. ⁷ DOMINI Reverentia munda

(est,

Æternūque manet: DOMINI Decreta coherent

Summa Justitia. ¹⁰ Multo cupienda magis, quàm

Aurum, quàm clarum, quod falsit in Ignibus Aurum:

Et superant dulci dulcissima mella Sapore:

¹¹ *Illam, ut rectè faciat, monere Ministrum:*

Illam etiam rectè facienti præmia reddunt.

¹² *Hæc, totam scelerum illuviem quis cernere possit*

Quæ mens spurcata est! maculas absterge refusus

patas, & occultas. ¹³ Nè totis viribus ipse

Peccatis inhiat, Servum cohibeto: Libido

Nè

(50)

*Nè premeat imperio miserum : Tunc purius , & in
Effugiam penitus sceleris consortia Magni.
Oris Verba mei , Cordis Meditatio tota
Candorem superent Vero Candore Nivalem,
Te Spectante, DEUS, Mea Ruxes, Vita, Redemptor.*

ΔΟΞΑ ἐν ὑψίστοις Θεῷ, πατρί ἡμῶν, Ἐσχάτη, ἐν
'Ανδράσι 'Ευδoxία.

FINIS.

189

189

189

L